

Program

cirkulære chancer

cirkulær økonomi
FN's 17 verdensmål
efteråret 2019

Bring ideas to life
VIA University College

Cirkulære chancer - fyraftensmøde

Tid og sted: 22/08/19, kl. 14:30 – 17:00, Hedeager 2, 8200 Århus N, Campus N, Lokale 14.25

Program

- Velkomst og præsentation
- Visioner og rammer for Cirkulære Chancer
- Intro til cirkulær økonomi og udvalgte verdensmål
- Forventninger til jeres kommende CØ-undervisningsforløb
- Information om internatet på Samsø

Litteratur

- Cirkulære chancer (projektgruppen, 2019, pdf)
- Towards a circular economy (Ellen MacArthur Foundation, 2015, pdf)
- Strategi for cirkulær økonomi (Regeringen, 2018, pdf)
- Introduktion til de 17 verdensmål (The Global Goals) – se [link](#)./Handlingsplan for FN's verdensmål (Regeringen, 2017) – se [link](#)

Parkeringsforhold: registrering ved informationsskranken i atriet på campus N.

Workshop 1 - Mennesket i cirkulær økonomi

Tid og sted: 05/09/19, vi mødes ved Hou Havn 9:10 med ankomst på Samsø 10:30.

Vi har købt en gruppebillet til færgen til alle deltagere.

Hjemrejse: 06/09/19, fra Samsø kl. 15.45 med ankomst ved Hou Havn kl. 16.45.

Program – dag 1

“Processerne bag lokal borgerinddragelse, medejerskab- og engagement ” ved Irina Papazu.

Frokost kl. 12.30 ved Skipperly og tilbage til Energiakademiet kl 13.30

“Så er vi på Samsø”. Introduktion til opholdet med udgangspunkt i transformationen på Samsø med mennesket i centrum ud fra, en systemisk forandring, en faglig forandring og det personlige niveau v./Torsten og Thomas.

Om Energiakademiet ved Energiakademiet

Indkvartering kl. 17.30

Aftensmad på Ballen Badehotel kl. 19

Efter aftensmaden: “Fra hovedet og ned i kroppen”, fokus på kroppen med forskellige sanselige aktiviteter ved Birgitte og Birgitte

Litteratur

- Storyfying Samsø's Renewable Energy Transition (Papazu, 2017, pdf)
- Key competencies in sustainability (Wiekel et al, 2011, pdf).
- Om Energiakademiet – se [link](#) og Visit Samsø – se [link](#)

Program - dag 2:

- Morgenbadning kl. 7 ved Birgitte og Birgitte

- Morgenmad inkl. pakning mellem kl. 7.30 – 8.45

- Tur rundt på øen med Energiakademiet kl. 9, hvor vi skal se:
 - o Smart Energy Ballen Havn med lagring af solcelle strøm for lystsejlere
 - o Ballen/Brundby fjernvarme anlæg baseret på biomasse og CØ
 - o 1 MW vindmølle ejet af lokal landmand, Jørgen Tranberg
 - o Samsø Kommunes solcelleanlæg og hjemmeplejens elbiler

- Frokost på Bryghuset kl. 12 – 12.40

- Fortsat tur rundt på Samsø med Energiakademiet, hvor vi skal se:
 - o Mårup fjernvarmeanlæg baseret på 75 % træflis og 25 % solfangere og CØ
 - o Udnyttelse af ressourcerne i spildevand som krumtap i en cirkulær bioøkonomi
 - o Samsø Golfklub og CØ

- Information om, hvad der skal ske fremadrettet både under og mellem de enkelte workshops, hvilket finder sted på Energiakademiet, kl. 14.30 ved Birgitte og Birgitte.

- Med bus til færgelejet kl. 15
- Færge til Hou kl. 15.45 med ankomst kl. 16.45.

Om oplægsholderne og besøgsstedet

Irina Papazu er Adjunkt og Ph.D ved CBS, Dept. Management, Politics and Philosophy, og har over en årrække studeret transitionen af (og boet på) Samsø. Irina vil lave en beskrivelse af Samsø's forandring ud fra sin forskning og sine artikler om fællesskabs drevet forandring på øen. For yderligere information – se [link](#).

Om oplægget ved **Irina Papazu**: Hvor kommer vi fra og hvilke bæredygtige udfordringer har Energiakademiets gæster? Stedets bæredygtige udfordringer er omdrejningspunktet for de skræddersyede procesløsninger, som præsenteres af Energiakademiet i forhold til borgerinddragelse, lokalt engagement, medejerskab og samfunds kapacitetsopbygning. Herunder en guide til processerne bag Samsø's 100 % selvforsyning med vedvarende energi samt processerne i forhold til Samsø's vision om at blive fossilfri ø i 2030, som en global rollemodel. Energikategorierne vind, sol og biomasse er platformen for Samsø's resultater og vision inkl. CØ.

Samsø Energiakademi huser arbejdspladser for Energiakademiets ansatte, og er en bygning med et særdeles bæredygtigt præg. Huset er designet med integrerede solceller i taget, regnvandsopsamling og naturlig ventilation via Smart House konceptet. Samsø Energiakademi er både et lokalt og internationalt fokuseret projekt –og procesvirksomhed.

Sekundærlitteratur til: "Processerne bag lokal borgerinddragelse, medejerskab- og engagement"

Scaling as an Organizational Method: Ethnographic Exploration of Sustainability Organization (Papazu & Nelund, 2018, pdf). Summit 2019 (Ellen MacArthur Foundation, 2019, pdf). Ethnography as Empirical Philosophy: Studying Samsø's Renewable Energy Transition (Papazu, 2019, pdf).

Sekundærlitteratur til "Nu er vi på Samsø"

Developing Key Competencies for Sustainable Development in Higher Education (Barth et al, 2007, pdf), Facilitating Work Performance of Sustainability-driven Entrepreneurs through higher Education (Biberhofer et al, 2018, pdf), Education for Sustainable Developments Goals (United Nations, 2018, pdf), Key competencies in sustainability (Wiek, A. et al, 2011, pdf), Education for Sustainability (Frisk, E. & Larsen, K. L., 2011, pdf).

Parkeringsforhold: Parkering af egen bil kan ske ved færgelejet – gratis. Der bliver købt gruppebillet til alle.

Workshop 2 – Forbrug og systemer i cirkulær økonomi

Tid og sted: 20/09/19, kl. 9:00, Randers Kommunes Affaldskontor, Romalt Blvd. 64, 8960

Randers. Parkering på pladsen. Kl. 11:00 – 16:00, Campus Randers, Jens Otto Krags Pl. 3, 8900

Randers, med mulighed for parkering i P-Huset City Fischersgade 26, 8900 Randers.

Program

- Besøg hos Randers Affaldskontor med rundvisning og oplæg ved Tenna Zangenberg, kl. 9 – 10.30

Herefter videre til Campus Randers.

- "Dannelse og kompetenceudvikling i lyset af FN's verdensmål – didaktiske udfordringer og muligheder" ved Jeppe Læssøe.
- Frokost kl. 12.30 – 13.15 (egen betaling) på Campus Randers

Litteratur

- Fuld skrald på den cirkulære økonomi (Dansk Affaldsforening, u.å) – se [link](#).
- Reuse – Rethinking Packaging (Ellen MacArthur Foundation, u.å.) – se [link](#).
- Læssøe, Jeppe (2016): Den sovende kæmpe. Kapitel i: Livet efter væksten: red. / John Holten-Andersen; et al. (pdf).
- UNESCO (2017): Education for Sustainable Development Goals – Learning Objectives – se [link](#).

- "2 cirkulære børnehaver – implementering af cirkulær økonomi i det byggede miljø" ved David Le Roy Eltang og Torsten
 - Inspirations-potpourri over alumnernes cirkulære undervisningsforløb ved Birgitte
 - Refleksionsrum, hvor elementer fra Samsø og i dag bringes i spil i egne undervisningsforløb ved Thomas.
- Building a Circular Future – se [link](#).

Om oplægsholderne

Tenna Storgaard er biolog og har arbejdet på Randers Kommunes Affaldskontor siden 2008 som udvikler, planlægger og til tider projektleder. Arbejdsopgaverne er primært cirkulær økonomi, udbud og affaldsplaner.

Randers Kommunes affaldskontor står for al håndtering af affald og genanvendelse af al husholdningsaffald og en del af erhvervsaffaldet i Randers Kommune. Affaldskontoret styrer kommunens 4 genbrugspladser samt Randers Kommunes affaldsterminal. Der er ca. 12 ansatte i administrationen på Laksetorvet og ca. 40 ansatte på genbrugspladserne. Årligt har affaldsterminalen et budget på ca. 140 mio.

Jeppe Læssøe er professor emeritus ved Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU) på Aarhus Universitet. Siden 1985 har han forsket i en lang række problemstillinger vedrørende menneske, samfund og bæredygtig udvikling - i de seneste 15 år med fokus på uddannelse og pædagogik. Han er desuden formand for RCE-Denmark, som er et nationalt netværk for uddannelse for bæredygtig udvikling, som er tilknyttet United Nations University's globale netværk af lignende 'Regional Centres of Expertise' (RCE).

Om oplægget: Siden starten af 1990'erne har FN's organisation for uddannelse og kultur – UNESCO – beskæftiget sig med uddannelse for bæredygtig udvikling. Det har ført til en levende debat om, hvad det indebærer med hensyn til nytænkning af uddannelser og pædagogik. Heri har ikke mindst forskningen spillet en central rolle. I dag, hvor klimaforandringerne og FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling bringes op inden for alle former for uddannelse, er der god grund til at se nærmere på denne forskning og dens bud på didaktisk nytænkning. Dette oplæg vil bestå af tre dele. I første del gives der et overblik over forskellige synsmåder og pædagogiske tilgange til uddannelse for bæredygtig udvikling. Hvilke dannelsesidealer er på spil? Hvilke konsekvenser har det for den didaktiske planlægning? Er der tale om paradigmer der udelukker hinanden eller giver det mening at forsøge at kombinere dem? Anden del fokuserer på hvilke kompetencer et samfund, som skal gennem en omfattende bæredygtig omstilling, har brug for. Forskningen har bidraget med nogle forskellige bud på det, som vil blive præsenteret og vurderet. Sluttelig vil tredje del handle om, hvilke didaktiske principper som kan guide udviklingen af undervisningen i lyset af bæredygtighedsproblematikkernes særlige udfordringer og dertil knyttede kompetencebehov. Der vil i den forbindelse også blive givet eksempler som input til spørgsmålet om, hvad man kan gøre som underviser, for at understøtte udviklingen af disse kompetencer.

Efterfølgende vil der være tid til diskussion og uddybning i relation til cirkulær økonomi og pædagogisk praksis indenfor professionsuddannelserne.

David Le Roy Eltang er uddannet arkitekt fra Arkitektskolen i Århus i 2002 og har arbejdet med bygningsarkitektur siden. Han har været ansat som arkitekt ved Ejendomsservice i Randers Kommune siden 2014 og arbejder med den kommunale bygningsmasse. Han arbejder pt. med to pilotprojekter i om CØ. En af dem er daginstitutionen i Langå.

Parkeringsforhold: Campus Randers: med mulighed for parkering i P-Huset City Fischersgade 26, 8900 Randers, kl. 11 – 16.

Workshop 3 – undervisning i cirkulær økonomi

Tid og sted: 30/09/19, kl. 09:00 – 16:00, Campus Herning, Birk Centerpark 5, 7400 Herning

Program

- "Ung og miljø", oplæg ved VIA studerende Johanna L. Meyer, Rose Bak Carlsen og Unnur Árnadóttir om deres visioner og bekymringer for fremtiden.

- "Cirkulær økonomi fra en kommunal, regional og forretningsvinkel" ved Elinor Bæk Thomsen, bæredygtighedskordinator ved Syddjurs Kommune, Christian Selmer Fredsø Jensen, strategisk udvikler inden for cirkulær økonomi og Verdensmål i Region Midtjylland og Frank Engelbrecht projektleder ved Lifestyle & Design Cluster.

- "Iværksættere og miljøet" – unge iværksættere pitcher deres virksomheder/projekter funderet i miljømæssig bæredygtighed.
 - Bæredygtig is på og fra Fur ved Marie Ladefoged
 - Katrine Windfeld, Diet Counselling
 - CØ projekt ved Sanne Oda Møller
 - Solve ved Christina Dan
 - SANDERMANN

- Frokost kl. 12 – 12.45 (egen betaling) på Campus Herning.

- Implementering af bæredygtighed på en professionsuddannelse ved Nanna Bjørn Nielsen, dimittend fra VIA Ergoterapeutuddannelsen med bachelorprojektet "Bæredygtighed i en ergoterapeutisk sammenhæng".
- "Grow a Business", præsentation af en forretningsmodel, som forener økonomi med social og miljømæssig ansvarlighed ved Birgitte W – se [link](#).
- "Præpitch af undervisningsforløb", hvor kursisterne i mindre grupper pitcher deres undervisningsforløb for en feedbackgruppe bestående af studerende og repræsentanterne fra en kommune, en region og det private erhvervsliv.

Om projekterne/start ups

SANDERMANN - et womenswear-brand baseret på et bæredygtigt koncept om at upcycle spildmaterialer og bruge andre miljøvenlige tilgange til mode- og tekstildesign. Bag mærket står designer Stine Sandermann, BA i fashion design ved VIA Design og MA i Sustainable Textile Design fra UAL, London. Under hendes BA- og MA-studier opnåede hun stor indsigt i modeindustrien og dens miljømæssige udfordringer, og valgte derefter at ændre hendes tilgang til design og aldrig at gå tilbage til at lave konventionel mode – se [link](#).

Nærmere information om de øvrige start ups følger.

Parkeringsforhold: Se [link](#) – ang. parkeringsforhold.

Workshop 4 - Finale

Tid og sted: 29/10/19, kl. 9:00-16:00, Campus C, Ceresbyen 24, 8000 Aarhus

Program

- "Alumnenetværket", et tilbud om at blive en del af alumnenetværket for undervisere ved Torsten.
-
- "Refurb" – en historie om en veletableret virksomhed baseret på cirkulær økonomi ved Peter Hove, salgs- og marketingschef ved Refurb – se [link](#).
- Frokost kl. 12 – 12.30 (egen betaling) på Campus Aarhus C
- "Final pitch". Pitch for ledelseslaget, studerende og repræsentanter fra kommunerne, det private erhvervsliv og Region Midtjylland.
- Opsamling på forløbsbeskrivelserne af egne undervisningsforløb ved Birgitte H.
- Networking, bobles & goodbyes

Parkeringsforhold: Se [link](#) – ang. parkeringsforhold